

Злато КРАЇН

Виходить у четвер. Заснована 30 січня 1919 року

#UAразом

№37 (12504) Четвер, 11 вересня 2025 року

zoloto.city

"Той, хто по-справжньому любить свою Батьківщину, з усякого погляду справжня людина"

Василь Сухомлинський

Роман Хвиль:
"Лук і стріли не для всіх,
але коли попадаєш в ціль -
адреналін зашкалює!"

■ У другу суботу вересня в Україні відзначають День фізичної культури й спорту - свято прихильників здорового способу життя, тренерів та спортсменів. Золотоніській громаді пощастило мати 15 досвідчених і завзятих наставників, які працюють у спортивній школі за 7-ма відділеннями: футбол, боротьба греко-римська, плавання, дзюдо, стрільба з лука, волейбол та таеквон-до. Здається ми щодня бачимо цих людей, вітаємося, розуміємо що це люди спорту, хтось навіть водить до них на заняття свою дитину чи внука. Ми знаємо, що вони кваліфіковані спортсмени, майстри своєї справи, але кожен із них - це ще й цілий світ. І, спілкуючись, ми розкриваємо їх по-новому, дивуємося звитягам і неочікуваним вмінням і ще більше пишемося нашою спортивною спільнотою.

Цього разу хочемо більше вас познайомити з **Романом Хвилем**, тренером зі стрільби з лука.

**Ніби ходить собі людина,
а в середині носить цілий світ**

Роман Хвиль - кремезний 52-річний чоловік, спокійний і впевнений в собі. Народився і виріс у Хвильово-Сорочиному. Каже, що міцну статуру викував у роки навчання на факультеті фізичного виховання і спорту та несвідомо підтримував через фізичну працю протягом життя. Роман Васильович - тренер зі стрільби з лука. Здібний, але скромний стрілець, він дворазовий чемпіон СРСР серед молоді і двічі бронзовий призер змагань(!). Наразі ж золотонісець навчає прицільної стрільби школярів у Благодатному. Його батько першопроходець у цьому виді спорту на всю Черкащину.

- Батько мій колись працював на турбазі в Благодатному сторожем. І чи в газеті прочитав, чи по телевізору побачив змагання зі стрільби з лука. Йому було 30 років, одружений і ми з братом вже народилися. Цей вид спорту настільки його вразив, що він дізнався, де будуть наступні змагання і поїхав подивитися. Вони тоді проходили у Луганську. Там батько познайомився з тренерами, розпитав їх про техніку стрільби... Опісля купив якісні поганенькі три стріли та найдешевший лук і почав сам займатися. Поблизу Хвильово-Сорочиного, у насипі біля залізничної дороги викопав нішу лопатою, встановив щит і ходив стріляти.

У 34 роки **Василь Павлович** "виконав майстра спорту", вивчився на вчителя фізичного виховання і почав працювати

тренером у черкаських спортивних осередках. Виховав двох майстрів спорту (сини **Роман** та **Геннадій**), одного кандидата в майстри спорту, шість першорозрядників і близько ста спортсменів масових розрядів. Після розпаду радианського союзу працював у золотоніській районній спортивній школі (тогочасний директор **Станіслав Власенко**). На жаль, захворів і помер у 2001 році.

- Батько розлучився з матір'ю, коли я був у 4 класі. Він приїджав до нас раз на 2 тижні, привозив нам луки, ставив щит, і тоді ми стріляли. Починали тренуватися з 17 метрів, потім 25... Спочатку було нуднівато, але згодом, коли почали попадати в ціль, адrenalін стрібав і ставало цікавіше. Так стрільба з лука й заманює, - сміється чоловік. І розповідає про свій досвід: - Ми вдома тренувалися, на городі щит стояв і ми стріляли прямо з двору. Найдовша дистанція - 90 метрів. Матір з бабою ховалися, ми тоді гарно стріляли. Найбільше запам'ятався момент, як батько приводив своїх друзів подивитися. Він дуже комунікаційний був! І як тільки приїде, відразу показує "як Роман стріляє з лука". Сам стає біля щита, я відходжу на 90 метрів і каже: "Давай стріляй, Роман!". Він був дуже впевнений в мені!

(Продовження на 4-ї стор.)

Читайте у номері:

3 стор.

"Коли твої учні пішли воювати,
ти не маєш морального права
залишатися вдома"

Це - наш Борисович! Вчитель фізичного виховання та дисципліни "Захист Вітчизни" (згодом "Захист України") з нашої Деньгівської школи. Як бачите, його уроки не пройшли даремно, - написала волонтерка Ольга Сергієнко у соцмережі.

- Анатолію Борисовичу, я точно знаю, що Ви розсердитеся на мене за цей пост, але я хочу, щоб Ви стали прикладом для багатьох чоловіків-викладачів. Вчитель, який боронить нашу неньку Україну вже більше року.

Важко було при зустрічі дивитися у Васі втомлені очі і так хотілося Васі хоч трішки розрадити. Я знаю, що ця війна для Вас - це забезпечення дороги додому усім, хто воює на передовій і донатить найдорожчим - своїм життям, хто працює на фронт у тилу, хто чекає визволення на окупованих територіях. Це - наш шлях до мирного життя і саме Ви його наближаете.

Дізnavши про мій приїзд, Ви просили лише про одне: "просто побачитися". Ваша скромність не знає меж, нам це давно відомо. Але Ваші колеги з Деньгівського НВК не могли залишитися осторонь і приготували багато сма-коликів, а дітки передали малюночки. Низький Вам уклін від них. Вдячна людям із сіл Деньги та Хвилево-Сорочин. Слава Україні!"

На фото: (Донеччина, Костянтинівка, 2023 рік).

(Продовження на 3-ї стор.)

ЦИФРА ТИЖНЯ:

**1858 послуг було на-
дано в Золотоніському
ЦНАПі за серпень цього
рока, до бюджету надій-
шло 99 тисяч гривень.**

Дайджест новин тижня

А ви знали? !!!! ! ого
Бут цього не може... ой... Та ти що

■ Наприкінці серпня у Вінниці відбувся Кубок України з хокею на траві. Збірна команда Черкаської області, склад якої формують спортсмени Школи вищої спортивної майстерності Черкаської обласної ради, виборола друге місце змагань. Воротар команди Роман Блудов став кращим гравцем Кубка України 2025. Підготував спортсменів тренер Олексій Саєнко.

■ На Черкащині стартували виплати "Пакунку школяра" - 3700 родин уже отримали понад 16 млн гривень. Про це повідомила начальниця Головного управління Пенсійного фонду України в Черкаській області **Наталія Костюша**. За її словами, заявки на фінансову допомогу для підготовки дитин до школи подали батьки майже половиною від загальної кількості дітей, що йдуть до першого класу в області.

■ На Черкащині упродовж січня-липня цього року виявили вісім випадків кашлюку. Сім із них - серед дітей до 17 років. Загалом в Україні за сім місяців 2025 року зареєстровано 901 випадок цього захворювання. Серед них 807 пацієнтів - діти, що становить майже 90% від усіх хворих.

■ Цьогоріч близько 600 черкаських учнів обрали для себе робітничі професії. Професійно-технічна галузь міста об'єднує три заклади, де готують фахівців найрізноманітніших напрямів - від будівельних і автодорожніх спеціальностей до кондитерів, кухарів, перукарів та електрозварювальників.

■ За минулій тиждень, із 25 по 31 серпня, в області на COVID-19 захворіли 158 осіб. Питома вага дітей серед загальної кількості пацієнтів становить 17,1% (27 осіб). Показник захворюваності на 40% вищий, ніж тиждень тому. Найвищі показники захворюваності на COVID-19 у Черкаському та Уманському районах. Кількість шпиталізованих із COVID-19 - 61 осіба, що на 74,3% більше за попередній тиждень. З них 22 дитини до 17 років, 36,1% ушпиталені. Зареєстровано один летальний випадок від коронавірусної хвороби - померла 56-річна жителька Звенигородського району.

■ Учитель історії Черкаської гімназії №9 Андрій Стецюк став фіналістом престижної премії Global Teacher Prize Ukraine 2025. Нині вчитель готується до фіналу. Переможець отримає 1 мільйон гривень на реалізацію освітніх мрій. Ім'я лауреата премії назустріть 5 жовтня, у Всеукраїнський день учителя, також у прямому ефірі телемарафону.

■ Ціни на свинину в Україні цьогоріч значно вищі, ніж торік. Основна причина - скорочення внутрішнього виробництва. Про це розповіли в Асоціації "Свинарі України". За попередніми підсумками семи місяців, промислове виробництво свинини зменшилося на 14-15% порівняно з аналогічним періодом 2024 р., а загальне скорочення галузі оцінюють на рівні близько 10%.

■ 7 вересня українці стали свідками унікального астрономічного явища - повного місячного затемнення, яке перетворило звичайне повне місяце на кривавий диск. Місячне затемнення розпочалося о 18:28 за київським часом, досягло піку о 21:11 та завершилося близько 23:55. Повна фаза тривала 82 хвилини - з 20:30 до 21:52, коли Місяць набув характерного червоно-мідного кольору.

■ Спортивний канал ESPN опублікував оновлений рейтинг найкращих боксерів ХХІ століття незалежно від вагової категорії (P4P), куди потрапило чотири українці. Абсолютний чемпіон світу у надважкій Олександр Усик опинився на четвертій сходинці. **Василь Ломаченко** розмістився на 14-й позиції. **Віталію Кличку** дісталося 19-те місце, а **Володимиру Кличку** - 22-те.

Громада провела в останню путь Дениса Лещина

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

■ 3 вересня Золотоноша попрощалася із захисником України Денисом Лещиним - мужнім воїном, відданим сином, люблячим батьком і щирою людиною.

Він народився 3 вересня 1979 року в Золотоноші. З дитинства був життерадісним, відкритим і товариським, завжди оточений друзями. Закінчив гімназію імені Скліренка, а згодом - Київський політехнічний інститут, де здобув освіту і зустрів свою дружину. Найбільшим своїм досягненням Денис вважав батьківство - його донька **Анна** була для нього найбільшою гордістю і сенсом життя.

У 2019 році він підписав контракт і служив у зоні АТО. Після закінчення служби повернувся додому, але з початком повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року добровільно став до лав захисників. Разом із побратимами пройшов найгарячіші напрямки - Київщину, Чернігівщину, Донеччину, Луганщину, Запоріжжя, Харківщину, Сумщину. Був поранений двічі, востаннє - на Куршині. Під час складної реабілітації його серце зупинилося 31 серпня 2025 року.

Він пішов із життя на 46-му році. Життя Дениса обірвалося надто рано, але його мужність, доброта і любов залишилась у пам'яті тих, хто його знав.

Ми висловлюємо щирі співчуття батькам - **Олександру Михайловичу** та **Тамарі Михайлівні** та всім рідним. Ви втратили найдорожчого, але знайте - ваша втрата стала спільним болем усієї громади та всієї України.

Денис Лещин назавжди залишився в нашій пам'яті як герой, що віддав життя за свободу і майбутнє України.

Вічна пам'ять. Герої не вмирають.

реклама

У МІСЬКІЙ РАДІ

Нові офіцери-рятувальники, компенсації та стратегічні рішення

■ 5 вересня відбулася чергова сесія міської ради, на якій розглянули 65 питань, що стосуються безпеки громади, соціальної підтримки та планування майбутнього розвитку.

Нові офіцери пожежної безпеки

На сесії представили офіцерів-рятувальників, які працюватимуть у нашій громаді: **Андрія Вовка, Олександра Слюсаренка та Альону Коваль.** Їхня місія - щоденна робота в територіальній громаді з цивільного захисту: від запобігання надзвичайним ситуаціям і швидкого реагування на загрози до навчання населення правилам безпеки.

Програма з безпеки на воді

Одним із рішень стало продовження підтримки програми щодо безпеки на водних об'єктах. Вона включає:

- визначення та облаштування безпечних зон для відпочинку;
- створення рятувальних постів;
- проведення інформаційних кампаній серед жителів.

Соціальна підтримка

На сесії ухвалили рішення про виплату 283,7 тисяч гривень компенсації мешканцям, які постраждали від наслідків буревію.

Стратегічні питання

Депутати також затвердили прогноз бюджету на 2026-2028 роки, що стане основою для середньострокового планування розвитку громади.

Окремо схвалено положення про сектор поховань військових - його розроблятимуть у єдиному архітектурному стилі з уніфікованими умовами та правилами.

Крім того, внесено зміни до бюджету поточного року та розглянуто низку земельних питань.

Вікторія ГОРОБЕЦЬ.

реклама

У ЦЕНТРІ УВАГИ - ДІТИ

У школу з радістю

Напередодні нового навчального року Служба у справах дітей, сім'ї, молоді та спорту Золотоніської міської ради провела щорічну благодійну акцію "У школу з радістю".

За кошти міського бюджету придбали набори канцтоварів для 60 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Шкільні комплекти отримали не лише маленькі жителі Золотоноші, а й діти із сіл громади. У кожному наборі - зошити, ручки, альбоми для малювання та інші необхідні матеріали, аби учні змогли розпочати навчальний рік впевнено й без зайвих хвилювань.

- Для багатьох родин підготовка до школи є серйозним фінансовим викликом. Саме тому ця акція - не тільки про канцтовари, а й про рівний старт та відчуття турботи, яке отримує кожна дитина, - зазначають у службі.

До доброї справи долучилися й волонтери Молодіжного центру "АртПростір", які допомогли у формуванні подарункових наборів.

Разом громада демонструє, що жодна дитина не залишається осторонь, а турбота та увага можуть стати гарним початком шкільного року для кожного учня.

За інформацією служби у справах дітей, сім'ї, молоді та спорту Золотоніської міської ради.

АКТУАЛЬНО

Українці заборгували за комуналку понад 100 мільярдів гривень

■ Державна служба статистики України вперше з початку повномасштабної війни оприлюднила актуальні дані щодо заборгованості населення за житлово-комунальні послуги. Станом на кінець другого кварталу 2025 року борги сягнули 106,6 млрд грн. Для порівняння: наприкінці 2021 року сума складала 81,3 млрд грн.

Найбільші борги накопичилися за: постачання теплової енергії та гарячої води - 35,2 млрд грн; газопостачання - 32,3 млрд грн; електроенергію - 17,1 млрд грн; холодну воду - 10,2 млрд грн; управління багатоквартирним будинком - 8,8 млрд грн; вивіз сміття - 3,1 млрд грн.

Нагадаємо, в Україні досі діє мораторій на підвищення тарифів на газ, гарячу воду та опалення, однак він не поширюється на електроенергію та холодну воду. Саме подорожчання цих послуг спричинило відчутне зростання загальних витрат населення на комуналку. У 2023 році тарифи зросли на 12,8%; у 2024 році - ще на 18,9%. До того ж із початку 2024 року скасовано мораторій на відключення послуг та нарахування пені за борги, який діяв із перших місяців війни. Це створює додатковий тиск на домогосподарства з непогашеними заборгованостями.

Воїни світла! Лицарі добра, честі та справедливості!

(Продовження.
Початок на 1-їй стор.)

Анатолій Борисович - один з таких. Тридцять років свого трудового життя він віддав рідній Деньгівській школі, де викладав фізкультуру. Хіба міг колися уявити, що все, чому вчив вихованців на уроках із "Захисту України", стане в народі не лише йому, а і його учням.

З перших днів повномасштабного вторгнення **Анатолій Малиш** поповнив ряди сільської тероборони. Чоловіки стояли вночі на блокпостах, контролювали периметр села та його околиць, охороняли об'єкти інфраструктури. Душа вчителя боліла за доньку **Аліну** і зятя **Артема**, медіків, які проживають у столиці і які першими повідомили батькам про початок війни. Київ обстрілювали, вже були перші жертви, ворог наблизився з багатьох напрямків. У ті страшні години розпачу і невідомості, Анатолій Борисович не раз загадував слова своєї бабці **Євдокії**: "Найстрашніше, що може бути в житті - це війна!". Вона часто розповідала, як Деньги перебували в окупації, але таких звірств, як у Бучі, Ірпені, Гостомелі, навіть фашисти не чинили. Якось стався дивний випадок: зайшовши у хату, жінка побачила, що німці розляглися на підлозі хто-де, всю кімнату зайняли, немає як і пройти. Баба була жінкою бойовою, тож штурнула крайнього ногою, мовляв, розляглися тут! А він раптом вскочив і каже: "Проходьте, бабусю!". І серед німців траплялися люди... Арашисти, як один, - кати і злодії.

У кінці лютого 2022-го року Анатолій Малиш вже був у військоматі. Що з того, що мав бронювання? Написав від нього відмову і був мобілізований.

- Думав, повоюю кілька місяців, якраз до початку навчального року встигну повернутися, - гірко посміхається ветеран. - Тоді всі слухали оптимістичні настанови Арестовича і вірили: якщо "Київ не взяли за три дні", як надіявся "бункерний шур", значить ми їх скоро поженемо з Україною драною мітлою. Усі були на патріотичному підйомі. Зараз не пereстаю дивуватися, коли чую, як працівники ТЦК ловлять і тягнуть у "буси" чоловіків, що ховаються від мобілізації.

На початку війни під військоматами черги стояли, ще не всіх і брали у військо. Кожен підрозділ ретельно відбирає у свої ряди тих, хто найбільше підходить за спеціальністю, здоров'ям, віком та іншими критеріями. Анатолія з товариша мількою разів повертали назад у Золотоношу, поки не направили в Київ, у Президентську бригаду (у ЗСУ, не в Національну гвардію). Хлопці в Першому механізованому батальйоні зібралися бойові, хоч і різного віку. Хто відслужив строкову службу, хто ні, зате патріотизм зашкалював. Тож військові навчання поєднували із завданнями з охорони та вогневої оборони Києва, стояли на блокпостах, захищали Урядовий квартал. Ряди оборонців потроху рідшали, побратимів відправляли на фронт.

- Коли дійшла черга до нашої роти, де всі були із Черкащини, ми попросили, щоб нас не розділяли. До речі, зі мною служив і мій кум із Хвилево-Сорочиного, фермер **Олег Хвиль**. Так, 1 вересня 2022 року, ми потрапили в підрозділ, який ще за часів АТО охороняв Краматорський аеродром. Жили в покинутих будинках села Золотий колодязь, за 20 км від лінії фронту. Там ще зберігся великий банер на честь загиблих воїнів 93 окремої механізованої бригади "Холодний Яр", які звільнювали ці території. Тим більш дивно було чути в місцевому магазині: "А мені все одно, хто тут буде, аби мою родину не чіпали". Але так думали не всі. Одна жінчика навіть плакала через те, що її хотіть обізвав "жду-

ЗАРЯДЖЕНИ ПЕРЕМАГАТИ

На фото: Чупир, Комар, Фізрук, Гранат і Клим - хлопці мужні і сміливі.

"Коли твої учні пішли воювати, ти не маєш морального права залишатися вдома"

■ Саме так вважає наш земляк із Деньгів, ветеран Збройних сил України, учасник бойових дій, старший сержант із позивним "Фізрук" - **Анатолій Малиш**. Війна - не абстрактне поняття, вона має обличчя, точніше тисячі, багато тисяч людських облич: мужніх і сурових, згорюваних і виснажених, терплячих і витривалих, радісних і щасливих. Обличчя наших захисників вражають красою, спокоєм і впевненістю, вони підвічені внутрішнім вогнем, який палає в серцях лише тих, хто побував у пеклі цієї війни. А ще вони дивують скромністю і невизнанням за собою жодних виняткових чеснот. Головний аргумент героїв публікації у "Златокраї" - "просто воюав, як усі інші" або "хто ж, як не ми".

ном": "Хіба я винна, що російською розмовляю? Я іншої мови не знаю, але це нічого не значить, бо моя Батьківщина - Україна".

Через пів року, у лютому 2023-го, Анатолія Малиша з побратимами направили на оборону каналу Сіверський Донець - Донбас, основу водопостачання Донецька. Цього разу вони поповнили 80-ту ДШБ, яка базувалася поблизу Бахмута. Подивитися на них із вигуками: "Президенти" приїхали!" - збіглися усі, хто на той час не був на завданні. Та їх чекало розчарування: високих молодих красенів серед прибулих лишилися одиниці, наймолодшому з більшості було - 40 років.

Канал вважався стратегічно важливим об'єктом. Бачили останні повідомлення в соцмережах? Сьогодні жителі Донецька вже три місяці живуть без води, адже в 2024-му наземний водовід було критично пошкоджено обстрілами рашистів, що й спричинило такий дефіцит. А тоді, за рік до повної руйнації, наші військові героїчно обороняли його. Сиділи в окопах між селами Ступочки та Іванівське по кілька діб, під обстрілами, ховалися від фосфорних "салютів", "трималися на адреналіні", як розповів Анатолій Борисович. Орки стріляли з усьо-

го, що можливо: з "Градів", танків, мінометів, гранатометів, ствольної артилерії. Тоді рота понесла першу болючу втрату: загинув 19-річний одесит **Паша Сльота**, сирота, якого виховали бабуся з дідусем. Бійці не могли стримати сліз, а ротний сказав: "Тримайтеся, хлопці, ви ще не раз заплачете"... Паша був високий, статній красень, типовий військовослужбовець Президентської бригади. Коли Анатолій із земляками тільки приїхали туди, у з'єднанні ще залишилися хлопчики-строковики, які прослужили рік. Паша був одним із тих, хто не поїхав додому, а підписав контракт і залишився. Після цієї втрати, бригада щодня рахувала поранених і загиблих побратимів, сліз вже не було. Ненависть і злість міцнішали.

Рота черкащан продовжувала триматися разом. Гуртом відбивали відомі тепер усій Україні села на Донеччині - Андріївку, Кліщівку, Курдюмівку, які майже повністю зруйновані і до цього часу переходять із рук у руки. А скільки героїв там полягло!

- Найтяжче на війні - це дійти і вийти, - вважає Анатолій, маючи на увазі вихід на позиції і повернення з них, - шлях туди й назад здається найдовшим у житті, це - рулетка, 50 на 50. Якось п'ять днів сиділи без води, поверталися "на хату"

уночі, насили живі, половина "трьохсотих". А бойове спорядження і поранених нести треба. Наші хлопці на БТРі мали наказ маскуватися і не виїжджати з укриття, але не витримали, командир сказав механіку: "Їди! Бачиш, вони не дійдуть". Отакі у нас були героїчні хлопці!

Анатолій пригадує історію **Ігоря Щебельова**, військового родом із окупованих територій, де у нього мама залишалася. Орки якось дізналися, де він воює, і не раз надсилали йому повідомлення на телефон: "Повертайся з нуля, бо матір розстріляємо!". Коли Ігоря поранили, забирали його з поля бою захоронили, небезпечно було, але хлопці все одно пішли: **Саша Човпін** із Чигирина і **Толя Джулай** з Круткою на Чернобаївщині. Хоч іх теж зачепило, але витягли Ігоря. І маму він таки забрав з окупациї у 2025-му.

- Був у нас і 68-річний водій з Черкащини, свого часу ще в Афгані воював. Там отримав важке поранення голови. Отвір у черепі затягли просто шкірою. Так і жив, але все одно став у ряди добровольців, коли в країну прийшла війна. Якими словами можна оцінити подвиги наших земляків, золотоніських Героїв - **Ярослава Голобородька** і **Андрія Гордова**? Які достойні були воїни! Вічна їм пам'ять. З нашої роти першого призову залишилося 6 осіб із 68-ми, хто загинув, хто отримав поранення, хто перевівся в інші підрозділи. Я вважаю, що ми не підкачали, зробили все, що могли, не раз показали москалям дорогу до пекла!

Отримавши травму, спричинену ударною хвилею, обморозивши ноги, Анатолій Малиш ще півтора року продовжував служити. Спочатку пролікувався в "окопному" шпиталі, а згодом - "на хаті". Молоді медбррати (у мирний час один працював зварювальником, інший - агрономом) старалися з усіх сил. Крапельниці, наприклад, ставили так: спочатку вstromляли голку, а коли з'являлася кров, надівали трубочку. Нічого, скоро набили руку і не одного на ноги поставили. Та все ж, війна залишила слід на здоров'ї ветерана: Анатолій - інвалід III групи, пройшов складне оперативне втручання у Київському інституті ортопедії і травматології, лікувався у Центральному військовому шпиталі і досі проходить реабілітацію у золотоніській лікарні. Доки стояв у черзі на операцію, продовжував службу в Києві, у Президентській бригаді, ще в липні цього року збивав шахеди над столицею.

Сьогодні Анатолій Борисович Малиш вже вдома, у рідних Деньгах, де його з тривогою і нетерпінням чекали рідні - дружина **Вікторія** і молодша донька **Марія**. Доки він боронив Україну на полі бою, у родині старшої, **Алінки**, з'явилася щасливе поповнення, маленьке дитя - **Софійка**.

Відчувши на собі увесь тягар війни, Деньгівський вчитель не втратив головного: віри у нашу Перемогу. З гордістю розповідає про свого племінника **Артема Малиша**, який після поранення повернувся на службу і героїчно воює на протезі. Щодо себе самого - говорить мало, змовчав і про відзнаку від колишнього Головнокомандувача Збройних Сил України **Валерія Залужного**.

- Хотів повернутися до своїх учнів з Перемогою, та здоров'я підвелло, - переживає Борисович. - Заспокоюю себе тим, що кожен день на передовій наближає її приїзд і я бачив простих українських чоловіків, які стали Героями. Треба вірити. Обов'язково. Бо вірити в мир під час війни - це наша найсильніша зброя!

Лариса ГАЙОВА.

Сумарні орієнтовні втрати окупантів на 1295-й день війни:

~1091000 в Особовому складі	422 літаків	341 ГЕЛІКОПТЕРІВ	11172 ТАНКІВ	23262 ББМ	32606 АРТИЛЕРІЙСКИХ СИСТЕМ	1217 ЗАСОБИ ППО	1483 РСЗВ	61290 АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ і ЦІСТЕРН З ПММ	28 КОРАБЛІ ТА КАТЕРИ	57851 ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНІ БПЛА
-----------------------------	-------------	------------------	--------------	-----------	----------------------------	-----------------	-----------	---	----------------------	--------------------------------

Для мене, чотирнадцятирічної дівчинки, це було щось особливе: вперше поставити своє запитання справжній письменниці. І мені захотілося поділитися цим інтер'ю.

? - Пані Людмило, Ви жили і в Дніпропетровщині, і в Криму, а зараз мешкаєте у Харкові. Як ці місця вплинули на те, якою Ви стали і про що пишете?

- Будь-яке місце народження чи проживання впливає на людину. Мое дитинство на Дніпропетровщині - це українська мова, пісні й традиції моєї бабусі, яку я досі називаю своєю берегинею. Крим відкрив для мене світ кримськотатарської культури та складну історію цього краю. Харків спершу здався суворим і "промисловим", але саме там я відкрила силу й працелюбність його людей. Усе це сформувало мене як особистість і письменницю.

? - Ви бували на передовій. Якщо чесно, чи не було страшно? І як після цього знаходили сили ще й писати?

- Звичайно, було страшно. Страх - це нормальні реакції, інстинкт самозбереження. Але людина звикає. Надихає приклад тих, хто поруч: воїнів, які, навіть поранені, знаходили сили боротися. Дивиша на них - і теж збираєшся з силами. Бо наша країна потрібна тільки нам, і ми мусимо її захищати.

? - А чи пам'ятаєте улюблена книжку зі свого дитинства?

- Так, це була невелика книжечка російською мовою "Вчильнича книжка з фантастичними землями" Вадима Чурбанова. У ній ішлося про великих людей, які попри труднощі йшли до мети завдяки праці. Ця філософія - працювати щодня, навіть без натхнення - стала важливою і для мене.

Інтерв'ю з письменницею Людмилою Охріменко очима 14-річної школлярки.

■ 2 вересня в міській бібліотеці Золотоноші відбулася зустріч з українською письменницею та волонтеркою Людмилою ОХРІМЕНКО. Її життя - це приклад незламності. З 2014 року пані Людмила займається волонтерством, неодноразово буvala на передовій, допомагала військовим і навіть спрямовувала кошти від продажу своїх книжок на підтримку фронту. Її творчість відзначена преміями та нагородами, зокрема "Коронацією слова", але головне - це щирість і сила, яку відчуваєш у кожному її слові.

? - Уявіть, що Ви складаєте власну підліткову бібліотеку. Які три книги поставили б першими?

- Усі три були б фантастичні: твори Рея Бредбера, Роберта Хайнлайна... Це книжки мрії. Во для підлітка головне - не зрадити своїй мрії. Саме вона дає крила.

? - Яку зі своїх книжок Ви порадили прочитати школлярам?

- Раджу "Волонтерські історії". Вони охоплюють період від 2014 року до повномасштабного вторгнення. Це можливість простежити, як змінювалися люди, як вони ставали українцями. А старшокласникам я б радила "Оскара" - це складна книжка, але вона допоможе зрозуміти, що шлях кожної людини унікальний.

? - Уявімо: до Вас підходить дівчинка й каже: "Я хочу бути письменницею". Якою була б Ваша перша порада?

- Читати багато і вести щоденник. Навіть якщо здається, що

писати нема про що. Через 10-20 років у цьому щоденнику буде безцінний матеріал для майбутньої книги.

? - Чи вірите Ви, що саме молоде покоління здатне змінити країну після війни?

- А хто ж, як не ви? Ми, старші, можемо підтримати, але далі - ваша черга. Якщо ви не зміните Україну, ніхто цього вже не зробить.

? - І останнє. Після Перемоги яку книгу Ви мрієте написати?

- Ту, яка подарує людині крила. Хочу, щоб ми пам'ятали минуле, але водночас змогли відштовхнутися від нього і полетіти у нове життя - щасливе, квітуче.

Коли я слухала ці відповіді, то думала: "А хіба це не диво - чути від живої письменниці, що мрії справді дають крила?". Мабуть, після цієї події я вже не зможу дивитися на книжки так, як раніше. Бо тепер розумію: кожна з них - це шанс злетіти вище.

реклама

БЛАГОУСТРІЙ

Комунальні служби громади: підготовка до зими та щоденні роботи

Комунальні підприємства громади продовжують працювати у штатному режимі та готовувати інфраструктуру до осінньо-зимового періоду. За словами керівника місцевого ринку Тараса Супруна, територія функціонує у звичному режимі: працівники лагодять покриття та готовять до експлуатації зливні системи.

Начальник КП "Міський водоканал" Сергій Кузнеців повідомив, що насосна станція на Пирогово під час поливального сезону працює з підвищеним натанаженням, оскільки збільшується споживання води. Для якісного обслуговування вона потребує додаткових ресурсів, тож станції приділяють підвищеної уваги.

У селах громади також не бракує роботи. Зокрема, у Кединій Горі та Коробівці вдосконалювали лінії вуличного освітлення, а також проводили необхідні роботи по місту.

Очільниця ПП "Базис плюс" Олена Козлова наголосила, що цього року активно поширяється амброзія, з якою борються на постійній основі. У Благодатному ж, за інформацією старости Дмитра Шевченка, продовжують масштабне прибирання бур'янів, аби підготувати території до холодної пори.

У Коробівці, як повідомив староста Сергій Кожем'яко, робота триває за планом, а староста Крупського Надія Хомут поділилася як вони з односельчанами прибрали територію зони відпочинку та почали розчищати порослі у різних частинах населеного пункту.

Також почався сезон прибирання городів, тож нагадаємо. Відповідно до Правил благоустрою Золотоніської громади, заборонено спалювання рослинних решток чи побутового сміття у приватних домоволодіннях чи територіях. За порушення вимог законодавства передбачена адміністративна відповідальність за статтею 152 КУПАП у вигляді штрафу від 340 до 1360 грн (для фізичних осіб). Управління житлово-комунального господарства буде систематично здійснювати рейди на вулицях громади з метою профілактики та виявлення фактів таких порушень.

Комунальні служби підкреслюють: щоденна праця, навіть у дрібних на перший погляд напрямках, є основою комфорту жителів та впевненого входження громади у зимовий сезон.

Вікторія ГОРОБЕЦЬ.

Роман Хвиль: "Лук і стріли не для всіх, але коли попадаєш в ціль - адреналін зашкалює!"

**(Продовження.)
Початок на 1-ій стор.)**

Шлях від майстра спорту до тренера дЮСШ

У 17 років вже Роман Васильович виборов звання майстра спорту зі стрільби з лука. Після школи вступив до черкаського університету на факультет фізичного виховання. Брав участь у численних змаганнях, доки не травмувався. Опісля - пішов у комерцію, ізидив на заробітки у Португалію, торгував солодощами, пральними порошками з Чехії, акумуляторами автозапчастинами.

Потім нарешті осів вдома. У 2005 році, у віці 32 років, захотів повернутися до спорту і до змагань зокрема. Почав займатися у Черкасах в тренера, пройшов відбір, перемігши всіх, поїхав першим номером на чемпіонат України.

Відомо, що після змагань

змагань змагань

НАРОДНІ РЕМЕСЛА

Глина як код громади: як Бар і Золотоноша переосмислють спадщину

Близько сіми років в місті Бар активісти самотужки відроджують місцеві традиції гончарства та популяризують барську кераміку. А до того мало хто знат, що Бар колись славився унікальними керамічними виробами - посудом, іграшками, підвісками - які вирізнялися особливими формами й орнаментами. Але пам'ять про цю традицію зберегли етнографи та музеї в Україні та за кордоном.

З 2018 року в місті діє ініціативна група, яка взялася за повернення Барської кераміки з небуття. Ініціатором руху став історик **Роман Григор'єв** (фото 1), керівник ГО "Народний музей Барської кераміки", а першочергова ідея належала тодішньому міському голові **Артуру Цицюровському**. Але якщо робота над цим проектом починалася за підтримки місцевої влади, то після зміни керівництва громади ініціативні групи довелось продовжувати справу самостійно - завдяки власній наполегливості та проектній діяльності. Вони створили громадську організацію, провели експедиції, зібрали колекцію зразків, ініціювали дослідницьку роботу й запустили віртуальний музей. У планах - створення реального музею, експонати для якого вже є, не вистачає лише приміщення.

Роман Григор'єв, історик і директор ГО "Народний музей Барської кераміки", - один із головних дослідників цієї теми. Свою наукову роботу він присвятив саме барській кераміці.

"Це наша унікальна нематеріальна культурна спадщина, яка бере початок ще у XIV столітті - в часи правління польської королеви Бони Сфорци, засновниці Бару. До того тут робили простий посуд з коричневим тлом, а вона завезла сюди білий посуд, який почали частково копіювати під свій стиль місцеві гончарі", - розповідає він.

За словами дослідника, розквіт Барської кераміки (фото 2) припав на кінець XIX - початок XX століття. У той час гончарством займалася майже третина мешканців міста, а вироби продавали далеко за межами регіону.

Після репресій, війн і голодоморів промисел зник, як і пам'ять про нього.

"Ми почали з експедиції в рамках проекту від Українського Культурного Фонду. Іздили по музеях, школах, будинках культури, селах. Шукали зразки, архіви, речі в приватних колекціях. Це було справжнє відкриття - побачити, що барська кераміка зберігається у фондах провідних національних музеїв України, і що її там цінують".

Команда відвідала десятки міст і сіл, збираючи речі не лише в установах, а й у простих людей - глечики, миски, декоративні вироби.

Команда прагне аби Барська кераміка увійшла до офіційного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України. Для цього триває робота з каталогізацією, популяризацією та залученням нових учасників.

А як у Золотоноші?

Початок для змін - уже є

Приклад Барської кераміки на Вінниччині довів: відродження ремесла можливе, якщо громада шукає нові сенси у старих традиціях. Там глиняний промисел, який ледь не зник у ХХ столітті, нині перетворився на культурний і туристичний бренд.

У Золотоноші також з'явилися перші кроки у цьому напрямку. Гончарна майстерня "Мальви" працює як арт-простір на базі денного відділення по догляду за дітьми з інвалідністю: створює сучасну кераміку, проходить вироби - обереги, символіку, що представляє традиційне українське ремесло, а прибуток спрямовує на освітні програми для дітей. Програму навчання для особливих дітей складають самі, адже потрібних посібників немає. Тож керівниця майстерні **Надія Резніченко** (фото 3), яка працює інспектором із трудової адаптації, а також майстром викладачем для дітей та до-

традиційне українське ремесло, а прибуток спрямовує на освітні програми для дітей. Програму навчання для особливих дітей складають самі, адже потрібних посібників немає. Тож керівниця майстерні **Надія Резніченко** (фото 3), яка працює інспектором із трудової адаптації, а також майстром викладачем для дітей та до-

■ У багатьох українських містах і селах історичні ремесла зникають. Гончарство, яке ще кілька поколінь тому було частиною побуту, нині втратило своє місце у повсякденному житті. Кількість майстрів різко скоротилася, а більшість технік залишилися лише у спогадах старших людей. Збереження культурної спадщини часто обмежується музеїними експонатами, тоді як громади втрачають шанс зробити її частиною сучасності та розвитку.

рослих з інвалідністю, допомагає відвідувачам опановувати певні навички, які важливі для соціальної адаптації, у тому числі для трудового залучення.

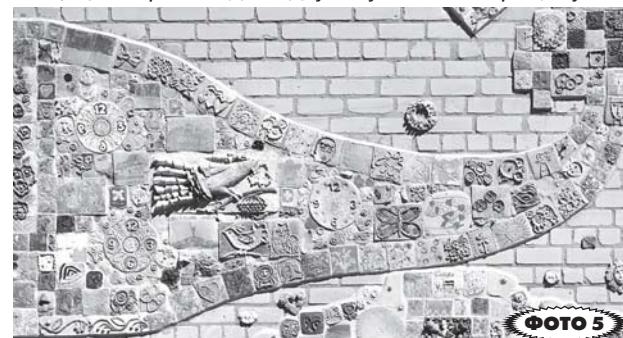
Завдяки груповим заняттям з гончарства у пацієнтів відділення сформувалася довіра до оточення та відчуття спільноти, що надзвичайно для людей, які потребують соціальної адаптації. Так традиційне ремесло стає інструментом соціальних змін.

Паралельно майстрині ініціює у місті відродження глиняного живопису:

- Сила нашої роботи в однодумцях. "Мальва" народилась спільними зусиллями: директорка терцентру **Людмила Неліна** дала ідею, я поділилась своїм досвідом, учасники віддавали свій час та ресурс. Відтоді у нас були виставки у Києві, Черкасах. Перше панно народилося у юнацькі територіального центру, потім продовжили практику у місцевому музеї, створили такий собі рушник-дороговказ.

Учасники студії експериментують із глиною, створюють доробки, які інтегрують у панно для міського простору, шукають власний стиль.

- У нас залишалось багато добрів від учнів та відвідувачів. Маленьки керамічні плитки самі по собі не несуть особливого художнього призначення, але ми хотіли кудись їх застосувати, лишити слід. Адже кожна із них має свою історію створення, у ній автор лише сакральний зміст та символічність, які відомі лише йому, проте об'єднавши чі частинки, утворюються наші неповторні композиції - хвиля біля амбулаторії (фото 5), рушник на музей (фото 7), скоро буде і сонечко (фото 4) для навчального закладу, - зауважує Надія Резніченко. - Усі говорять про те, що вони унікальні для Золотоноші, вже є родзинкою нашого міста. Але, мені здається, що зарано, дайте їм природно надbatisя культурного шарму, оточити себе прихильниками. За цим прийде і органічна зацікавленість туристична, і економічна складова. Промисли теж не одна людина втілює, це зібраний досвід усіх учасників процесу. Ми

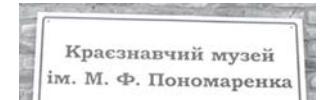

дійсно обговорювали окремий напрямок - золотоніську кераміку, але не можна своєрідну техніку чи стиль "висмоктати з пальця". Розвивати є що, наразі у нас своя енергетика безпосередності, яка приходить від дітей - відвідувачів.

- Коли я побачила стіну біля майстерні, я була просто в захваті. Якби робити такі речі у закладах нашого міста: у садочках, на установах - тоді дійсно можна запрошувати відвідувачів, водити на екскурсії, - говорить місцева майстриня **Олена**.

Тобто глина у Золотоноші стає ледь не основою для вуличного мистецтва.

- Справа у тім, що наша місцева глина не придатна для кераміки. Уесь посуд, яким користувалися наші предки був привезений, - розповідає директорка краєзнавчого музею **Віта Ямборська** (фото 6). - Нашу глину використовували переважно для виробництва цегли. Також з глини будували хати-мазанки,

Краєзнавчий музей ім. М. Ф. Пономаренка

яких навіть зараз у нашому міському ландшафті багато. З такого матеріалу могли створити і певні візерунки на фасаді, подібних до нинішніх панно. Сучасні керамічні звісно довговічніші, але з привезеної глини.

За інформацією краєзнавиці, не зважаючи на те, що на початку ХХ ст. Золотоноша активно розбудовувалася кам'яними будівлями, основна частина населення проживала у хатах-мазанках "під соломою". **Віра Степанівна**, відвідувачка музею, теж провела своє дитинство у хаті-мазанці. Пригадує, що разом із мамою вони намагалися якось прикрашати своє житло.

- Нам тоді не до краси було. Все більше уваги на користь звертали. Але як глиною мазали, то заглибинки робили і візерунок утворювався, якась хвиляста лінія, інколи мені і квітку дозволяли зробити, - розповідає жінка.

Віта Ямборська пояснила нам, що дійсно малюнок на хаті часто мав сакральне значення. Так, квітка могла символізувати когось із членів родини.

- Подібний символ використовували і на рушниках, і в розписах. За деякими твердженнями, інколи глиною малювали узор, і це було певним символом родини, де кожна квітка, до прикладу, символізувала члена родини. У нашій вірі трийця - це поступат. Так і на панно, з вазону росте дерево - це підземний світ "нав", з нього виростають квіти - "яв", явний світ, в якому живемо ми, і світ "прав" - праведний так званий, де літають птахи-квіти. Можливо це звучить як казка, але так воно і є у нашій етнології.

Аналогію до керамічного панно привела мешканка Золотоноші **Катерина Федорівна**, яка часто споглядає "рушник", прогулюючись повз.

- Моя бабця виводила на хаті квіти глиною. Під дахом прямо і над вікнами. Зараз це називають по-модному панно, а тоді квіти та і гарно. Я найбільше любила бабусині вазони між дверима. Такі як на рушнику, щоправда ці виведені, обережні. А у нас навпаки виступав, з "пузиком" був. Бабуся справді виліплювала вазон, із якого росли різні квіти. Мені розповідали, що це був своєрідний оберег. На жаль тоді таким не цікавилася. Сама на маляра вивчилась, і в радянські часи не вірила, що малюнками можна було хату захистити. А нині думаю, може і варто було б і зараз ліпити, щоб нечисті з України гнати.

Містяни та гости міста відвідують майстерню, виготовляють заготовки, із яких майстрині створюють панно. Як до прикладу із сонечком від вихованців дитячо-садочка.

- Я бачила біля амбулаторії. Можливо якби таких мальописів було більше, то це стало б нашою візитівкою, - розповідає місцева мешканка **Світлана**. - Я ніде подібного не зустрічала, хоча часто подорожую Україною.

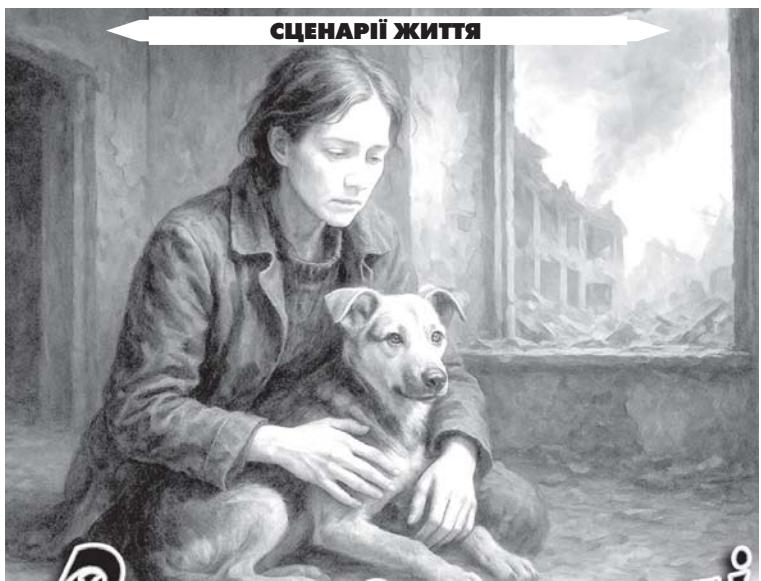
У Золотоноші глина знову виходить на вулиці - не як будівельний матеріал, а як засіб самовираження, соціальної взаємодії та навіть економічного розвитку - поточні напрацювання згодом можуть вплинути і на розвиток туризму у нашій громаді. Успіх "Мальв" і нові панно доводять: культурна спадщина може не лише надихати, а й формувати локальну ідентичність.

У Барі глина - це нове життя старої класичної кераміки. У Золотоноші - сучасні стінописи, які вже стають елементами міського ландшафту.

- Якщо ініціативи отримають підтримку громади, Золотоноша має шанс створити власний бренд - сучасне місто з глиняним обличчям, де минуле стає ресурсом майбутнього, - підсумувала Віта Ямборська.

Вікторія ГОРОБЕЦЬ.

СЦЕНАРІЇ ЖИТТЯ

Вартовий тиші

Вона завжди думала, що звикла до самотності. Квартира була наче коробка зі стінами, де лунали лише її власні кроки, інколи у панельці і сусідів було чуті, але то таке. Ірина швидко звикла і до пристрасті, і до скандалів, і до дитячого плачу. Інколи їй здавалося, що тиша має вагу: тисне на плечі, сидить у серці, змушує шукати бодай крихту тепла, тож сусідські перипетії сприймала за розвагу. Хоч щось розбавляло хаос її життя.

Того похмурого ранку туман затягнув подвір'я, і вона, як завжди, поспішала на роботу. І раптом побачила його - крихітне цуценя під лавкою. Воно тримтало, дивилося великими очима, в яких світився страх.

- Хто ж тебе тут залишив, маленький? - прошепотіла вона.

Він пискнув, наче відповів: "не йди". І вона вже не могла пройти повз.

З того дня все змінилося.

Маленький клубочок виріс у сильного, відданого пса. Вона назвала його Арчи.

Він розумів її краще, ніж будь-яка людина. Коли вона плакала, він тихо клав голову її на коліна; коли вона сміялася - бигав по кімнаті, весело виляючи хвостом. Арчи чув її ще до того, як вона промовляла щось вголос. У них була своя мова, спілкувались поглядами, жестами, звуками. І щоразу, повертаючись додому, вона знала: там її чекає він.

Великий джек-расел тер'єр. У ветеринарному магазині Ірину запевняли, песик буде активним, з міллим темпераментом і чудово підіде для сім'ї, до того ж легко піддається дресируванню. "От він і стане моєю родиною", - відгукнулось в голові. А продавець продовживав нахвалювати: і що вірним буде згадав, і що як тінь за жінкою ходитиме, ледь не концерти ввечері при симфонічному оркестрі вигравати їй буде своїм лаєм.

Але поки що Арчи їв, спав і потрапляв у кумедні ситуації. Уявляєте, якось жінка їла собі смажені крильця - одне впало. Арчи так мило дивився, вирішила віддати. А він втік. Ну то Ірина й викинула у сміття. Аж тут прибігає із мискою в зубах. Як побачив, що Ірина зробила, випустив миску із пащі. Підбіг до неї і як почав гарчати... Розчулившись господина наклала повне горнятко смаколіків своєму улюбленцю.

"Може, це і є щастя?" - міркувала, спостерігаючи, як він засинає сітий, поклавши морду на її ноги. Але де там, країна четвертій рік у війні. Здається, що їй кінця краю немає. Як і вічним сподіванням, вічним надіям. А життя серед сирен і комендантських годин означало завжди бути напоготові.

Тієї ночі вона прокинулася від скиглення Арчи. Пес стояв біля дверей, нетерпляче дряпав лапами й озивався тихим гавком.

- Що з тобою? - сердито прошепотіла вона. - Зараз же комендантська година... Ти з глуду з'їхав?

Але він не вгамовувався. Його очі світилися тривогою, яку вона відчула навіть у темряві. Може, йому зле? Може, відчуває щось, чого я не можу?

Вона вагалася. Але відчуття наростило: ще трохи - і він просто виверне двері. Зітхнувши, вона вдягла куртку й узяла повідок.

- Ну добре, ходімо. Але швидко, - бурмотіла, хоча серце билось неспокійно.

Нічне місто було дивним. Вулиці порожні, ліхтарі кидали тъмяне світло, ніби боялися освітити тишу.

Арчи рішуче тягнув її вперед, не дозволяючи зупинитися. І невдовзі вона зрозуміла: він веде її не на прогулянку. Він тягнув до найближчого укриття.

- Серйозно? - прошепотіла вона, коли вони спустилися сходами.

Та пес уперся в підлогу й ліг, дивлячись на неї поглядом, який не залишав сумнівів: повернутися не можна.

Минали хвилини, перетворюючись на години. У голові роїлися думки: Навіщо я послухалася? Це ж безглуздо... І саме в ту мить землю розірвав вибух.

Гуркіт був таким сильним, що вона відчула, як світ завмер і впав одночасно. Укриття здрігнулося, пил осипався зі стелі. Вона схопила Арчи, притиснула його до себе, а він залишив спокійним. Його тепло зберігало хоч якусь частинку спокою, віри, що все минеться.

Коли тривога врешті стихла, вони вийшли назовні. І те, що побачила Ірина, змусило її втратити дар мови. Будинку, що стояв поруч із її, більше не було. Він лежав купою руїн, ніби хтось одним подихом зніс його з лиця землі.

Вона стояла мовчки, не в змозі поворухнутися. Її дім залишився неушкодженим, а сусідній - щез, як картковий будиночок, що хтось роздмухав.

Арчи тихо сів поруч. Подивився на неї своїми ясними очима й лизнув руку. Сльози бризнули самі.

- Ти врятував мене... - прошепотіла вона.

Вікторія ГОРОБЕЦЬ.

Апетитне або лініве хачапурі

Сніданок всьому голова, тому він має бути поживний та смачний. Яєчня та бутерброди - то класика. Проте можна значно смачніше та оригінальніше попоїсти вранці (і не тільки). Приготуйте, до прикладу, хачапурі.

Інгредієнти: борошно - 1 скл.; сіль - 0,5 ч. л.; розпушувач - 1 ч. л.; кефір - 2/3 скл.; сулугуні - 250 г; бринза - 250 г.

Приготування. Починаємо із замішування тіста. Просійте борошно, сіль та розпушувач. Це суха частина, в яку потрібно влити кефір. Можете замінити на сироватку, йогurt чи щось подібне (загалом на чому звички замішувати тісто - на тому і робіть). Перемішайте компоненти до стану гладкого тіста. Воно буде м'яке за консистенцією. Коли завершите, лишіть його постояти, накривши чистим рушником - 20-30 хв.

Тим часом підготуйте начинку - натріть сир. За бажанням до сиру додають подрібнену зелень - кріп або петрушку.

Стіл посипте борошном. З тіста треба розкачати невеликі круги. Викладіть сир, зашипніть його по центру, щоб вийшла як куля, а потім пройтись по ній качалкою, трохи розкатавши.

Таке хачапурі обсмажують на сковороді по 5 хвилин з кожної сторони. Олії чи масла додавати не треба. Сковорідку накрійте кришкою. Готові хачапурі змастіть вершковим маслом.

Макарони під м'ясним соусом

Це - страва, яку люблять за простоту та насичений смак.

Інгредієнти (на 4 порції): цибуля ріпчаста, морква, корінь селери - по 1 шт; часник - 2 зубочки; оливкова олія та томатна паста - по 2 ст. л.; м'ясний фарш - 400 г; сіль і чорний мелений перець - за смаком; червоне сухе вино - 100 мл (можна замінити водою чи бульйоном); овочевий бульйон - 150 мл; томати - 200 г; розмарин - 1 гілочка (або інші спеції на ваш смак); макарони (мушлі чи інші фігурні) - 250 г; петрушка - 0,5 пучка; твердий сир - 50 г.

Приготування. Для соусу обсмажують цибулю, моркву та селері, додають часник, томатну пасту та м'ясний фарш. Потім вливають трохи червоного вина, бульйон, кладуть томати та ароматний розмарин (або спеції на ваш смак). Соус тушкують не менше пів години, щоб він став густим і запашним.

Макарони відварюють до стану аль денте (на зубок), з'єднують із соусом і подають гарячими, посыпавши зеленню та тертим сиром. Це простий і водночас святковий варіант вечірі, який однаково смакує і в будні, і на гостину.

Корисні поради. Щоб соус вийшов ще насиченішим, тушкуйте його довше - до години. Використовуйте якісні макарони з твердих сортів пшениці - вони краще тримають форму.

Відповіді до сканворду попереднього номера

C	P	A	M	K	O
I	A	N	A	L	I
Z	I	D	A	H	I
R	I	T	M	O	B
U	Z	G	U	B	A
B	I	D	E	R	A
T	A	G	S	P	L
G	D	I	C	E	E
L	Z	P	L	U	T
B	U	L	Y	B	A
A	I	O	S	A	D
R	I	S	A	R	C
D	A	N	A	P	I
J	Y	C	E	R	V
A	I	E	R	E	A
B	W	O	B	E	R
B	I	N	T	E	U
Y	Y	I	N	A	D
Y	Y	I	T	R	A
D	E	R	J	B	J
F	A	L	E	C	E
I	I	N	V	E	T
D	O	N	Y	A	U
E	Z	T	A	N	T
B	A	G	I	T	I

ЗАКОННІСТЬ І ПРАВОПОРЯДОК

Загинули троє людей, дитину госпіталізували

■ 2 вересня поблизу села Піщане зіткнулися два легкові автомобілі. За фактом порушення правил безпеки дорожнього руху, що спричинили смерть кількох осіб поліція відкрила кримінальне провадження.

Попередньо, водій автомобіля "Ford Fiesta" виїхала на зустрічну смугу руху та скота зіткнення з "ВАЗ-2110". Внаслідок дорожньо-транспортної пригоди 3 людей загинули на місці: 28-річна кермушка Ford, 56-річний водій ВАЗ та його 65-річна пасажирка. Ще одна особа в авто Ford - малолітня дитина зазнала травм і, наразі, госпіталізована до медичного закладу.

Слідчі відділу розслідування злочинів у сфері транспорту слідчого управління за фактом ДТП внесли відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за частиною 3 статті 286 (Порушення правил безпеки дорожнього руху, що спричинили смерть кількох осіб) Кримінального кодексу України. Нині поліцейські проводять необхідні слідчі дії для встановлення усіх обставин дорожньо-транспортної пригоди.

Аби допомогти першокласниці **Марії Радзівіл**, у черкаській школі №28 відкрили збір. Зазначають, дівчинка їхала разом з мамою на зустріч із татом військовим. Мати дівчинки загинула на місці. Як повідомив "18000" директор Черкаської дитячої обласної лікарні **Микола Кондрацький**, семирічна дівчинка перебуває у вкрай важкому стані - комі другого ступеня.

Аби підтримати родину Марії Радзівіл можна перерахувати кошти на картковий рахунок бабусі дівчинки Радзівіл А. В. - **5168 7456 5276 5337**.

БЕЗПЕКА ЖИТТЯ

Будьте обачні на дорозі:
на Золотоніщині побільшало автопригод

■ 31 серпня близько 11:15 в селі Коробівка Золотоніської ТГ, водій автомобіля **Mercedes-Benz**, не впорався з керуванням та з'їхав кювет. Внаслідок автопригоди водій отримав тілесні ушкодження та був госпіталізований до лікувального закладу.

За інформацією Черкаського обласного центру з гідрометеорології (станом на 9 вересня) рівень гамма-фону у Золотоніші становив 0,130 мкЗв/год;.

Усі показники в межах природного фону. Контрольний рівень природного гамма-фону - 25 мікроРентген за 1 годину.

ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМИ
Втрачене посвідчення про прописку до призовної дільниці №03Д142, видане Золотоніським районним військовим комісаріатом 20 січня 2020 року на ім'я **Віталія Анатолійовича ДЕНІСЕНКА** 27.02.2003 р. народження.

Втрачене тимчасове посвідчення військовозобов'язаного №5262, видане Черкаським МВК 24.02.2004 року на ім'я **Олександра Сергійовича ШУМЕНКА** 29.12.1980 р. н.

Смертельне ДТП у Піщаному

■ Дорожньо-транспортна пригода за участі мотоцикла та вантажівки сталася 5 вересня, близько 16:30 години, в селі Піщане Золотоніського району.

Попередньо поліцейські встановили, що на перехресті вулиць Тичини та Пушкіна, 61-річний водій мотоцикла BMW не надав переваги в русі та допустив зіткнення з вантажним автомобілем MAN, під керуванням 62-річного водія. Від отриманих внаслідок ДТП травм, водій мотоцикла загинув на місці аварії.

Слідчі внесли відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ч. 2 ст. 286 (Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами, що спричинило смерть потерпілого) Кримінального кодексу України. Наразі встановлюються повні обставини та причини ДТП. Слідство триває.

"Амстердам по-вознесеньки"

■ 47-річний житель Вознесенської громади вирости на городі коноплі. До поліцейського офісу громади надійшла інформація про те, що один із жителів села Привітне може бути причетний до протиправної діяльності та на присадибній ділянці вирощує кущі, схожі на коноплі.

Поліцейський виявив напіввисушену рослинну масу, яка має ознаки наркотичного засобу. Рослини перевували в належному та доглянутому стані, що може вказувати на умисне їх вирощування. Слідчо-оперативна група Золотоніського райвідділу поліції задокументувала зазначене правопорушення.

Усі рослини поліцейські вилучили та передали на експертне дослідження до Черкаського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України. У результаті зібраних речових доказів та проведення необхідних слідчих дій поліцейські внесли відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ч. 1 ст. 309 (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збути) КК України. Наразі триває досудове розслідування, і під процесуальним керівництвом Золотоніської окружної прокуратури вирішується питання щодо повідомлення чоловікові про підозру.

За інформацією пресслужби ГУНП у Черкаській області.

ВАРТО ЗНАТИ

ЯК ДОПОМОГТИ ЛЮДИНІ

під час нападу ПТСР

Постстривматичний стресовий розлад (ПТСР) - це стан, з яким часто стикаються військовослужбовці та люди, що пережили бойові дії чи інші важкі події. Напад ПТСР може трапитися раптово й налякати оточення. У таких випадках дуже важливо знати, як правильно діяти, щоб не зашкодити людині та допомогти їй повернутися в безпечний стан.

Що робити:

- **Зберігайте спокій.** Не кричіть і не робіть різких рухів.
- **Подбайте про безпеку.** Приберіть поруч небезпечні предмети.
- **Підходьте спереду, не ззаду.** Людина може відчувати загрозу, якщо хтось підіде несподівано.
- **Назвіть себе та звертайтесь по імені.** Наприклад: "Я - Іван. Як тебе звати?"
- **Говоріть спокійно й впевнено.** Повторюйте, що людина в безпеці, назвіть місце, де ви перебуваєте.
- **Запропонуйте просту дію.** "Подивись на мене", "Візьми мене за руку", "Випий води". Це допомагає переключити увагу.

Чого робити не можна:

- ✖ бити людину по обличчю чи тілу;
- ✖ різко обіймати, трясти або силою стримувати - це може викликати агресію;
- ✖ знецінювати її стан або дорікati.

Коли викликати швидку допомогу (103):

- якщо людина зовсім не контролює себе;
 - якщо вона може завдати шкоди собі чи оточенню;
 - якщо напад не минає й стан лише погіршується.
- Наши військові й цивільні, які пережили травматичний досвід, потребують не лише медичної підтримки, а й чуйності громади. Кожен із нас може стати тією людиною, яка допоможе вчасно - знання й спокійна реакція рятують життя.

реклама

29.08.2025 року виконавчим комітетом Золотоніської міської ради розглянуто та ПРИЙНЯТО РІШЕННЯ:

■ Про встановлення одноставкових тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання на опалюваний період 2025-2026 роки;

■ Про встановлення тарифів на платні послуги, що надаються КП "Золотоніський міський центр первинної медико-санітарної допомоги" Золотоніської міської ради.

Дані тарифи будуть застосовуватися з 01.10.2025 року.

З повним текстом рішень можна ознайомитися на офіційному сайті громади zolo.gov.ua в розділі Міська влада/Виконавчий комітет/Оприлюднення рішень/2025.

реклама

Організація продає з аукціону:

■ нежитлове приміщення магазину з прибудовою №109 загальною площею 69,3 м², що розташоване за адресою: Черкаська обл., Золотоніський р-н., с. Софіївка, вул. Черкаський шлях, 50-А. Стартова ціна лота 350 000 (триста п'ятдесят тисяч) грн., без ПДВ.

Реєстраційний внесок - 1 000 грн.

Гарантійний внесок - 10% від стартової ціни лота.

Аукціон відбудеться **18.09.2025 року**, за адресою: м. Черкаси, вул. Гоголя, 224.

Останній термін реєстрації учасників аукціону **12.09.2025 року**.

Довідки за тел.: (022) 36-02-43 (м. Черкаси), 5-30-60 (м. Золотоноша).

реклама

Скуповуємо ВРХ:

* **КОРОВИ** (55-60 грн за кг);

* **КОНІ** (40-45 грн за кг);

* **БИКИ** (80-82 грн за кг);

* **ТЕЛИЦІ** (75-78 грн за кг);

* **ЛЕЖАЧІ ТА ДОРІЗАННЯ;**

* **БАРАНИ, ВІВЦІ.** 098 631 03 93 (Володимир).

реклама

ЗАПРОШУЄМО НА РОБОТУ РОБІТНИКІВ НА БУДІВНИЦТВО:

ОФІЦІЙНЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ З БРОНЮВАННЯМ

ФОРМАТ РОБОТИ: ПОСТІЙНА АБО ТИМЧАСОВА (1-3 МІСЯЦІ)

- електромонтажників
- майстрів
- операторів будівельної техніки (трактор, навантажувач, екскаватор, грейдер,)
- підсобних робітників
- монтажників загально-будівельних робіт

Немісцевих співробітників компанія забезпечує проживанням у будівельному містечку з харчуванням. Доступний вахтовий графік роботи

Місцезнаходження об'єктів:
1) с. Хриплин Івано-Франківської обл.
2) Київська обл.

Телефон: +38 (099) 532 11 50*
(Telegram) *дзвінки згідно з тарифами вашого оператора

30 000 грн
заробітна плата від

* **КОРОВИ** (55-60 грн за кг);

* **КОНІ** (40-45 грн за кг);

* **БИКИ** (80-82 грн за кг);

* **ТЕЛИЦІ** (75-78 грн за кг);

* **ЛЕЖАЧІ ТА ДОРІЗАННЯ;**

* **БАРАНИ, ВІВЦІ.** 098 631 03 93 (Володимир).

реклама

спортивні здобутки

"Бійці духу": сила, яка надихає

■ 6 вересня відбувся зональний етап обласного чемпіонату з адаптивних видів спорту "Бійці духу" для ветеранів та ветеранок війни, членів їх сімей, родин загиблих (померлих) Захисників і Захисниць на базі Чорнобаївського спортивного комплексу. Захід зібрав 106 ветеранів, ветеранок та їхні родини, серед яких 18 учасників із Золотоніською громадою: Антон Бойко, Володимир Нос, Олександр Валовий, Віктор Ткаченко, Юрій Сокол, Сергій Краснощок, Богдан Сливко, Микола Король, Іван Король, Валерій Жуковський, Олександр Рафальський, Денис Звичайний, Оксана Насадюк, Сніжана Собко, Олексій Свояк, Ігор Іващук, Микола Кива, Микола Власко.

Для мене ветерани-спортсмени - це символ сили і патріотизму. Найбільше мене вразило, як вони змагалися на локаціях. Там відчувався справжній дух єдності. Від імені громади я хочу сказати: головне витримати, перемогти - і разом ми все здолаємо, - поділилась враженнями секретар Золотоніської міської ради **Наталія Сомак**.

Переможці визначали у трьох категоріях: аматори, професіонали та учасники з ураженням опорно-рухового апарату. Змагання проходили з різних видів спорту: стрільба з лука, штовхання ядра, гирьовий спорт, армрестлінг, вправи на тренажері "Concept 2", шахи, настільний теніс та волейбол сидячи.

Олексій Свояк пояснив свою мотивацію участі доводі просто:

- Усі побратими тут, то й я з ними. Мені до душі легка атлетика, а перемога - то другорядне. Головне

- процес, можливість бути разом. Бо коли виходиш на майданчик і бачиш поруч побратимів - відчуваєш, що ми й досі разом. Це вже перемога. Ми можемо змагатися, підтримувати одне одного, жартувати. Це додає сил і віри в життя. Громада нас підтримує, але, чесно кажучи, завжди хочеться більше уваги.

- У нашій родині спорт ніколи не був у центрі уваги. Але тепер, коли я бачу, як тато та його побратими виходять на змагання, я відчуваю гордість. Люди не здаються, навіть після великих втрат. Вони пробують, вдосконалюються, живуть. Це дуже надихає. Чесно кажучи, у мене самого бувають моменти, коли опускаються руки, але дивлячись на цих ветеранів, я розумію, що мої проблеми зовсім дрібні, - додав син Олексія **Михайліо Свояк**.

Ветеран **Богдан Сливко**, який обрав для себе стрільбу з лука, розповів:

- Я беру участь, бо це можливість урізноманітнити своє дозвілля і зустріти побратимів. Стріляю з лука лише втретє, але це мені дуже подобається, навіть якщо руки трохи болять. А найбільше люблю плавати - вода завжди дає відчуття свободи. Для мене важливіший сам процес, а не перемога. А найголовніше - зустріч із побратимами. Ми давно не бачилися, а тут є нагода поговорити, посміятися, відчути, що ми все ще команда. І це, мабуть, найцінніше для мене.

Найбільше вразила розмова з Ігорем Іващуком. Він зізнався:

- Через протези і уламки в спині та шиї мені не можна робити великих фізичних навантажень. Тому я більше в шахах чи шашках. Я завжди кажу: ніколи не можна здаватися. У житті завжди треба ставити ціль і йти до неї, навіть якщо шлях довший, ніж ти планував. Це і є перемога!

Вітаємо з перемогами справжніх бійців духу: **Антон Бойко** - 1 місце стрільба з лука УОРА. **Володимир Нос** - 1 місце стрільба з лука УОРА, 1 місце штовхання ядра УОРА. **Олександр Валовий** - 1 місце стрільба з лука (аматори). **Віктор Ткаченко** - 1 місце штовхання ядра (професіонали), 1 місце гирьовий спорт (професіонали). **Юрій Сокол** - 1 місце змагання на тренажері "Concept 2", 2 місце штовхання ядра (професіонали). **Богдан Сливко** - 2 місце стрільба з лука (аматори). **Ігор Іващук**, **Микола Король** - шахи. **Іван Король** - настільний теніс. **Олександр Рафальський** - 3 місце стрільба з лука (аматори). **Денис Звичайний** - 3 місце настільний теніс (аматори). **Оксана Насадюк** - 1 місце стрільба з лука (аматори). **Сніжана Собко** - 1 місце гирьовий спорт (аматори), 3 місце штовхання ядра. **Микола Власко** - стрільба з лука (аматори).

Високий рівень вправності та результативності, здобувши 1 місце, продемонструвала і команда Золотоніської ТГ з волейболу сидячи у складі **Богдана Сливка**, **Валерія Жуковського**, **Миколи Ківи**, **Дениса Звичайного**, **Сергія Краснощока**, **Сніжани Собко** на чолі з капітаном **Антоном Бойком**.

Від автора. Коли я спостерігала за цими змаганнями, мене не полишила одна думка: ось вона - справжня сила. Не м'язи, не медалі, а дух, який не зламали навіть поранення і втрати. Я бачила в очах ветеранів не відчай, а жагу жити, рухатися вперед і перемагати. Такі заходи потрібні не лише їм, а й нам, щоб брати приклад із ветеранів. Бо якщо вони, після фронту і поранень, виходять на спортивний майданчик, то й ми можемо не здаватися в наших маленьких щоденних битвах. Воїни на полі бою довели свою відданість Україні. А тепер вони доводять: дух нескорених живе й тоді, коли важко, коли боляче, коли треба починати життя заново. Вони - приклад для кожного з нас. Дивлячись на них, ми всі вчимося не опускати руки.

"Бійці духу" - це не тільки про спорт. Це про силу жити. І я вдячна, що мала нагоду побачити цю силу на власні очі.

Евгенія ВАСИНА

Фото: Ярослав ЦИБУЛЯ.

Вітаємо!

**Хорошу людину, турботливого друга
Антоніну Микитівну ТКАЧУК вітаємо з ювілеєм, який вона святкувала 15 серпня.**

**Оце так дата! Де в яносто!
Жал висловити все непросто,
бо подажань у нас багато.
Дозвольте щиро привітати!
Здоров'я Вам, обов'язково,
Події пристних і чудових,
Мелла, турботи, розуміння,
Людові, тири та безіння.
Подяки за усі поради,
В родині затишку та раду
Д впевнених до щастя кроків
У Ваші деб'янсто років!**

**З повагою -
центр соціальної допомоги вдома.**

На черзі грози, літо триває

Вже більше 20 днів антициклон - довгожитель з узбережжя Баренцевого моря утримує на черкащині посушливі погодні умови. За цей період спостерігались лише "точкові" дощі, загальною кількістю до 10 мм, а середньодобова температура перевищувала норму на 4-5°C. До того ж, за оперативними даними з початку року в області випало лише 254 мм або 65% норми і це одне з найменших значень за останні 80 років.

Відсутність суттєвих дощів та підвищений температурний фон призвели до висушування ґрунту та ускладнили проведення осінньої посівної кампанії, підвишили показник пожежної небезпеки в області до надзвичайного класу.

Погода у Золотоноші

Четвер	П'ятниця	Субота	Неділя	Понеділок	Вівторок	Середа
11 вересня	12 вересня	13 вересня	14 вересня	15 вересня	16 вересня	17 вересня
мін. +14°	макс. +25°	мін. +15°	макс. +25°	мін. +14°	макс. +23°	мін. +13°
						макс. +25°
+14°	+25°	+16°	+22°	+23°	+23°	+25°

За останні 130 років: 11 вересня - макс: +28°C (1963 р.), мін.: 0°C (2004 р.)

sinoptik.ua

ПРИМХИ ПОГОДИ

У першій половині тижня Черкащина відчула вплив циклону, який розкрутився над Чорним та Азовським морями. У нашому регіоні відчулися лише відгуки негоди: порції невеликих дощів, коливання температури та атмосферного тиску. Однак, це лише деяке порушення погодної стабільності, але не зміна сезонів.

У другій половині тижня, північний антициклон знову займе своє домінуюче положення, погода стабілізується, вітри з південного сходу очікуваного підвищення температури не принесуть. Тепло залишиться помірним, вночі 9-14°C, вдень 20-25°C. літо триває, насолоджуємося!

Віталій ПОСТРИГАНЬ,

начальник Черкаського обласного центру з гідromетеорології.

"Ми смертні. Та знайте: народ не вмирає"

Борис Олійник

Златокрай
громадсько-політична газета
м. Золотоноша, Черкаської області.
ЗАСНОВНИК: ТОВ "Газета Златокрай".
Реєстр
ідентифікатор друкованого медіа
в реєстрі суб'єктів у сфері медіа
R30-04284
Директор: Інна ГРЕКАЛО.

Головний редактор - **Алла КАПЛЯ**.
Редакційна колегія: **Алла КАПЛЯ**,
Руслан ГАЛАТА, **Вікторія ГОРОБЕЦЬ**.
Адреса редакції: 19702, Черкаська область,
м. Золотоноша, Садовий проїзд, 3.
Телефон: **098-366-03-84**.
E-mail: **zlatokray-zolo@ukr.net**

Листування з читачами тільки на сторінках газети. Оригінали статей не рецензуються і не повертаються. Думка автора не обов'язково співпадає з думкою редакції. Автор та рекламодавець несуть повну відповідальність за достовірність свого матеріалу, реклами. Редакція залишає за собою право скорочувати листи. Редакційні матеріали є інтелектуальною власністю газети.

Індекс - **61591**
Друк - офсетний.
Обсяг - 4 умовних друкованих аркушів (формат А-3).
Тираж - 1500 прим.
Друк: ФОП Журило С. Д.
Замовлення: №669.

Дякуємо за вашу відданість "Златокраю"! Сподіваємося на подальшу співпрацю!